

Lokalmedier, lokaldemokrati og kjønnslikestilling i en ny tid

Av: Eiri Elvestad, sosiolog og medieforsker
(Eiri.Elvestad@hive.no)

Bruk hodet: Følg hjertet

Lokale medier i en ny tid

- Lokalavisen (papir)
- Lokalradio
- Lokalfjernsyn
- Internett
 - Lokalavisene på internett
 - ♦ Eks: [Steinkjer avisa](#) og [Strandbuen](#)
 - Kommunene, partier og politikeres hjemmesider
 - Weboverføring av By-/kommunestyremøter i [utstillingskommunene](#)
 - ♦ Eks: [Karmøy kommunestyremøte](#)
 - Blogg
 - ♦ [Tonje Løwer Gurholts](#) (V)
 - Facebook
 - ♦ Eks: [AP](#)
 - Twitter

Utstillingskommuner med weboverføring av kommune-/bystyremøter:

- Har weboverføring:
Alta, Steinkjer, Verdal, Karmøy, Strand, Skien og Porsgrunn
- Har ikke weboverføring:
Rissa, Osen, Sel, Dovre, Lom, Luster, Hå, Norddal, Vestnes, Øygarden, Sigdal, Løten, Enebakk, Bamble og Siljan

Hvorfor er lokalavisene fortsatt viktige?

- Det lokale mediet som når flest
- Sammenheng mellom lesing av lokalavisene og politiske kunnskaper og samfunnsdeltakelse
- Lokalt innhold
 - lokalpolitikk fremfor rikspolitikk
- Læringsarena?
 - – terskelen for å slippe til er lav (i hvert fall med leserbrev)
- Ansvarlige for utvikling av nye lokale medier
 - nettaviser, radio, fjernsyn og i det siste også de weboverførte kommune-/bystyremøtene

Dekningsgraden til største avis i kommunene uavhengig av utgivelseshyppighet (utg. per uke)

Mer enn 70 prosent:

Enebakk 80 (1), Lom 80 (1), Strand 78 (2), Steinkjer 78 (6), Sel 75 (6), Luster 74 (5) og Hå 72 (3)

50-70 prosent:

Vestnes 70 (1), Verdal 69 (3), Dovre 68 (6), Sigdal 67 (3), Løten 63 (6) Alta 62 (6), Rissa 63 (3), Karmøy 62 (6), Norddal 58 (6) og Øygarden 52 (3)

Mindre enn 50 prosent dekning:

Siljan 43 (6), Skien 43 (6), Osen 39 (6) Bamble 37 (6) og Porsgrunn 34 (6)

Dekningsgraden til den største lokale dagsavisen i "utstillingsvindu"-kommunene (prosent).

- 70 prosent eller mer:
 - Steinkjer (78), Sel (75), Luster (74)
- 50-70 prosent:
 - Dovre (68), Lom (64), Løten (63), Karmøy (62), Alta (62), Norddal (58), Verdal (58), Rissa (52)
- Mindre enn 50 prosent
 - Strand (46), Siljan (43), Skien (43), Sigdal (42), Vestnes (41), Osen (39), Hå (37), Bamble (37), Porsgrunn (34), Øygarden (32), Enebakk (14)

Hva skyldes disse forskjellene?

- Medieskygge?
- Konkurrerende aviser/medier?
- Avisenes kvalitet?
- Kjennetegn ved de som bor i kommunene?

Kan lokalavisenes dekningsgrad i kommunene ha betydning for lokaldemokratiet?

- Forholdet mellom lokalpolitikere og lokalmedier
 - Hvem har regien?
- Forholdet mellom kvinnelige politikere og lokalmedier

Hva bestemmer hva og hvem som slipper til i lokalmediene?

Generelt:

- Nyhetskriterier
 - Vesentlighet, identifikasjon, sensasjon, aktualitet, konflikt (og sex)
- Journalistene
- Redaktørene
- Politikernes og partienes mediestrategier

- Spesielt for forholdet mellom lokalpolitikk og lokalmedier:
 - "Rettferdighetsprinsippet"
 - Lokalpolitikk fremfor rikspolitikk i lokalavisa
 - ...men ikke bare lett å stå frem i lokalavisa – "Alle kjenner alle"
 - journalisten møter i større grad politikerne på andre arenaer i lokalsamfunnet.
 - Mindre ressurser

Forholdet mellom lokalpolitikk og lokalmedier – en kjønnsdimensjon

- Overvekt av menn blant journalister og redaktører i lokalavisene
- Kvinner er underrepresentert som kilder og som leserbrevskribenter
 - Jfr. bl.a. Altaposten og Telemarksavisene
- Kjønnsforskjeller overføres til nettmediene
 - Eks: Nettaviser og nettdebatter
- Kvinnelige og mannlige politikere forholder seg forskjellig til mediene
 - (jfr. Toril Aalberg 2009)

Tabell: Andelen mannlige og kvinnelige kilder blant kommune, fylkes- og rikspolitikerne i Varden og Telemarksavisa. Prosent. (Elvestad 2009)

	Kommune -politiker	Fylkes- politiker	Riks- politiker	Alle politikere
Mann	83	72	69	78
Kvinne	17	28	31	22
Total	100 (195)	100 (39)	100 (80)	100 (314)

Kilder i saker i telemarksavisenes *nettutgaver*.

Prosent (n).

Kjønn på kilden(e) i saken	Varden.no	ta.no	Begge avisene
Mann/ menn	59 (26)	72 (38)	66 (64)
Kvinne/ kvinner	7 (3)	8 (4)	7 (7)
Både og	5 (2)	15 (8)	10 (10)
Ingen	30 (13)	6 (3)	17 (16)
Total	101 (44)	101 (53)	100 (97)

* Her er alle saker med (også sport og kulturstoff)

Kan forholdet mellom kommunens lokale medier og kvinnelige politikere forklare hvorfor noen kommuner blir såkalt *kvinnefientlige* og andre mer *kvinnevennlige* (jfr. Ringkjøb og Aars 2007)?